



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 48/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., a. s., právne zastúpenej advokátkou JUDr. J. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 57 Zm 36/07 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť spoločnosti R., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti R., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 57 Zm 36/07 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že «Sťažovateľ uzatvoril dňa 03. 08. 2006 so spoločnosťou B., spol. s r.o., (...) zmluvu o pôžičke (ďalej len „Zmluva 1“), na základe ktorej poskytol B. finančné prostriedky vo výške 165,970,-€/5.000.000,-Sk. B. sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vo výške 165.970,-€/5.000.000,-Sk spolu s úrokom za ich poskytnutie vo výške 1% z požičanej sumy vrátiť do 6 mesiacov od uzatvorenia Zmluvy 1.

Sťažovateľ uzatvoril dňa 19. 09. 2006 s B. ďalšiu zmluvu o pôžičke (ďalej len „Zmluva 2“), na základe ktorej poskytol B. finančné prostriedky vo výške 9.626,-€/290.000,-Sk. B. sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vo výške 9.626,-€/290.000,-Sk spolu s úrokom za ich poskytnutie vo výške 332,-€/10.000,-Sk vrátiť do 10 dní od uzatvorenia Zmluvy 2.(...)».

Na zabezpečenie záväzku z oboch zmlúv vystavil dlžník sťažovateľky (B., spol. s r. o.) vlastné blankozmenky a uzatvoril s ňou zmluvy o vyplňovacom práve k blankozmenke. Keďže dlžník v lehote splatnosti nesplnil svoj záväzok voči sťažovateľke vyplývajúci mu z oboch zmlúv o pôžičke, sťažovateľka vyplnila chýbajúce údaje na blankozmenkách v súlade so zmluvami o vyplňovacom práve k blankozmenke a v deň splatnosti zmenky predložila dlžníkovi na platenie.

Dlžník však odmietol plniť, preto sťažovateľka „Vzhľadom na túto skutočnosť sa(...) dohodol s JUDr. S.(...) na zastupovaní v právnej veci sťažovateľa proti spoločnosti B. o zaplatenie 177.587,76 €/5.350.000,-Sk s prísl. a o zaplatenie 9.958,18 €/ 300.000,-Sk s prísl. z titulu neuhradených zmeniek(...) Na základe vyššie uvedenej plnej moci JUDr. M. S.(...) návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia o zaplatenie 177.587,76 €/5.350.000,-Sk s prísl. zo dňa 15.11.2007(...), návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu o zaplatenie 9.958,18 €/ 300.000,-Sk s prísl. zo dňa 15. 11. 2007.“

Konania sú vedené pred okresným súdom pod spisovými značkami 56 Zm/37/2007 a 57 Zm/36/2007.

Okresný súd „uznesením č. 57Zm/36/2007-23 zo dňa 22. 02. 2008 zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia ako nedôvodný. JUDr. M. S. ako právny zástupca

*sťažovateľa tohto o predmetnom uznesení nijakým spôsobom neinformoval, nepodal mu žiadne relevantné vysvetlenie, nepožiadaval ho o udelenie pokynov ako v tejto veci ďalej pokračovať a svojvoľne sa rozhodol nepodať proti uzneseniu opravný prostriedok a spôsobil, že uznesenie o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť. Na takéto konanie JUDr. M. S. podal sťažovateľ sťažnosť na Slovenskú advokátsku komoru.“*

Okresný súd 19. decembra 2008 vydal v konaní sp. zn. 57 Zm/37/2007 zmenkový platobný rozkaz, ktorý 19. februára 2009 v časti zmenkovej sumy s prísl. nadobudol právoplatnosť.

V konaní vedenom pod sp. zn. 57 Zm/36/2007 bol okresný súd vo veci vydania zmenkového platobného rozkazu podľa tvrdenia sťažovateľky nečinný. „Prvý krok smerom k rozhodnutiu vo veci samej uskutočnil až v roku 2009, t. j. rok a pol od podania návrhu, a to vyzval sťažovateľa výzvou zo dňa 07. 04. 2009 na uhradenie súdneho poplatku.“

Sťažovateľka ďalej uviedla, že „od začatia konania č. 57Zm/36/2007 až do prvého úkonu súdu smerujúceho k vydaniu zmenkového platobného rozkazu došlo postupne úmyselným konaním B. k zníženiu majetku, ktorý by bolo možné postihnúť pri výkone rozhodnutia. B. postupne previedol na tretie osoby nehnuteľnosti ako aj stroje, ktorých bol vlastníkom.“

Z vyššie uvedeného dôvodu podal sťažovateľ opätovne návrh na vydanie predbežného opatrenia, pričom však bol vzhľadom ku skutočnosti, že JUDr. M. S. prestal so sťažovateľom ako s klientom komunikovať, a že sa konaniami, v ktorých sťažovateľa zastupoval vôbec nezaoberal, nútený obrátiť sa na inú advokátsku kanceláriu, ktorá podala predmetný návrh.“

Okresný súd „uznesením č. 57Zm/36/2007-72 zo dňa 04. 02. 2009 návrh na vydanie predbežného opatrenia(...) zamietol(...) Predmetné uznesenie bolo doručené JUDr. M. S., ktorý však túto skutočnosť zamlčal. Následkom tohto konania, resp. nečinnosti bola odňatá sťažovateľovi možnosť odvolať sa a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.“

Dňa 22. 04. 2009 bola JUDr. M. S. doručená(...) výzva na úhradu súdneho poplatku s poučením o následkoch jeho nezaplatenia. Nakoľko JUDr. M. S. opätovne, tak ako o iných doručených písomnostiach od porušovateľa, sťažovateľa o predmetnej výzve neinformoval, sťažovateľ neuhradil súdny poplatok(...)“

Okresný súd uznesením z 13. júla 2009 konanie zastavil.

*„Dňa 27. 07. 2009 bolo uznesenie o zastavení konania doručené JUDr. M. S. O predmetnom uznesení sa sťažovateľ nedozvedel od svojho právneho zástupcu, ale až nahliadnutím do súdneho spisu v predmetnej veci dňa 05. 08. 2009. Dňa 11. 08. 2009 uplynula lehota na odvolanie proti tomuto uzneseniu. Sťažovateľ nepodal odvolanie a súdny poplatok nezaplatil, nakoľko v dôsledku nečinnosti súdu ako aj v dôsledku zamietania návrhov predbežných opatrení, napriek preukázaniu, že výkon súdneho rozhodnutia mohol byť ohrozený, sa odporca zbavil svojho majetku, t.j. prípadný výkon rozhodnutia by bol neúčelný a spôsobil by sťažovateľovi ďalšie náklady, ktoré by mu nikdy neboli nahradené. (...)*

*(...) Sťažovateľ vo svojom návrhu uviedol všetky relevantné skutočnosti potrebné pre vydanie zmenkového platobného rozkazu a priložil k nemu prvopis zmenky, o ktorej pravosti nebolo dôvodu pochybovať. Mimo úhrady súdneho poplatku boli splnené všetky podmienky pre vydanie zmenkového platobného rozkazu a v súvislosti s kritériom náročnosti veci, išlo o vec jednoduchú na rozhodovanie. (...)*

*Dňa 05. 08. 2009 podal sťažovateľ v súlade s ustanovením § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v platnom znení predsedovi Krajského súdu Trenčín sťažnosť na postup porušovateľa, ktorá smerovala práve proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Sťažnosť bola postúpená predsedníčke súdu porušovateľa, ktorá však vo svojom vyjadrení zo dňa 14. 08. 2009 k sťažnosti nezaujala k prieťahom v konaní žiadne relevantné stanovisko. Vzhľadom na túto skutočnosť sa sťažovateľ preto s ďalšou sťažnosťou zo dňa 31. 08. 2009 obrátil na Krajský súd v Trenčíne, ktorý vo svojom vyjadrení zo dňa 22. 09. 2009 konštatoval, že sťažnosť zo dňa 05. 08. 2009 nebola predsedníčkou súdu porušovateľa riadne vybavená a prieťahy v konaní potvrdil.“*

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka napokon navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

*„Základné právo sťažovateľa spoločnosti R., a.s. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vednom pod sp. zn. 57ZM/36/2007 porušené bolo.*

*Sťažovateľovi spoločnosti R., a.s. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 50.000,-€ (slovom päťdesiat tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*Okresný súd Trenčín je povinný uhradiť sťažovateľovi spoločnosti R., a. s. trovy konania na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. J. P., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu“*

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 57 Zm 36/07.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde

uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie okresného súdu bolo zastavené 13. júla 2009. Sťažovateľka proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nepodala, a preto podľa zistenia ústavného súdu uznesenie o zastavení napadnutého konania č. k. 57 Zm 36/07-80 z 13. júla 2009 nadobudlo právoplatnosť 12. augusta 2009.

Sťažovateľka sa napriek uvedeným skutočnostiam obrátila na ústavný súd so svojou sťažnosťou až podaním z 1. októbra 2009, t. j. v čase, keď porušenie označených práv na súde, ktorý označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (*mutatis mutandis* I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd napokon poukazuje aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého je v súlade s praxou ústavného súdu preskúmavať podobné sťažnosti, iba ak napadnuté konanie stále prebieha [*“(…) was in accordance with the Constitutional Court’s practice to examine similar complaints only where the proceedings complained of are pending(…)”* - *Mazurek v. Slovenská republika*, sťažnosť č. 16970/05, 3. marec 2009].

Nad rámec uvedeného, pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky, že splnomocnený právny zástupca JUDr. M. S. jej neoznámil doručenie uznesenia okresného súdu o zastavení napadnutého konania, ústavný súd dodáva, že nie jeho úlohou ani v jeho právomoci riešiť vzájomný súkromnoprávny vzťah medzi splnomocneným právnym zástupcom (advokátom) a sťažovateľom v súvislosti s informovaním klienta o stave a priebehu konania. V prípade pochybení a nespokojnosti pri právnom zastupovaní advokátom má sťažovateľ možnosť obrátiť sa so sťažnosťou na Slovenskú advokátsku komoru, prípadne domáhať sa zodpovednosti advokáta za spôsobenú škodu (§ 26 a nasl. zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2010